

ZASADY OBOWIAZUJACE NA LEKCJACH JEZYKA POLSKIEGO

1. Na każdą lekcję jesteśmy przygotowani. Każdy uczeń w semestrze może mieć trzy nieprzygotowania (brak pracy domowej), czwarte i każde kolejne to ocena niedostateczna.
2. Każdą dłuższą pracę pisaną w domu należy oddać – pomimo choroby czy zgłoszonego wcześniej nieprzygotowania.
3. Na lekcjach literackich korzystamy z podręcznika lub materiałów przygotowanych przez nauczyciela. Lekcje z gramatyki będą się odbywały w wyznaczonych przez nauczyciela dniach.
4. Pod każdym wpisem nauczyciela do zeszytu widnieje podpis rodzica.
5. Prace klasowe i testy z gramatyki są zapowiadane z tygodniowym wyprzedzeniem.
6. Dwa razy w semestrze uczniowie piszą dyktanda po wcześniejszym przypomnieniu zasad ortograficznych.
7. Nauczyciel może sprawdzić wiedzę uczniów poprzez kartkówkę (sprawdzian niezapowiedziany).
8. Przed każdą dłuższą lekturą piszemy sprawdzian ze znajomości treści książki, a po omówieniu pracę klasową – wypracowanie.
9. Nauczyciel wystawiając ocenę semestralną i roczną bierze pod uwagę stopnie w kolejności: prace klasowe i testy z gramatyki, sprawdziany i kartkówki, prace powstałe podczas lekcji, prace domowe.
10. Nie zabieramy głosu bez zgody nauczyciela!
11. Jeśli na lekcji prowadzimy dyskusję, słuchamy pełnej wypowiedzi ucznia zabierającego głos, nie przerywamy nikomu. Jesteśmy wobec siebie życzliwi, otwarci, tolerancyjni (akceptujemy różnicę zdań).

KRYTERIA OCEN Z JEZYKA POLSKIEGO W KLASIE V

OCENE CELUJACA

otrzymuje uczeń, którego wiedza znacznie wykracza poza obowiązujący program nauczania.

- twórczo i samodzielnie rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania,
- proponuje rozwiązania oryginalne i wykraczające poza materiał programowy,
- jego wypowiedzi ustne i pisemne są bezbłędne oraz cechują się dojrzałością myślenia,
- nie powiela cudzych poglądów, potrafi krytycznie ustosunkować się do językowej ,
- literackiej i kulturalnej rzeczywistości,
- bierze udział i osiąga sukcesy w konkursach szkolnych, międzyszkolnych,
- podejmuje działalność literacką lub kulturalną w różnych formach (np. udział w akademiach, inscenizacje teatralne itd.), prezentuje wysoki poziom merytoryczny oraz artystyczny,
- wykazuje ponadprogramowe umiejętności w zakresie kształcenia literackiego i kulturalnego oraz nauki o języku.

OCENE BARDZO DOBRA

otrzymuje uczeń, który opanował pełny zakres wiadomości określony programem nauczania dla klasy V.

KSZTAŁCENIE LITERACKIE I JEZYKOWE

- wypowiedzi ustne i pisemne ucznia są całkowicie poprawne pod względem stylistyczno- językowym, ortograficznym, merytorycznym i logicznym,
- doskonale potrafi posługiwać się poznanymi w klasie piątą formami wypowiedzi (sprawozdanie z wycieczki, spaceru, opis przedmiotu, wyglądu człowieka z elementami charakterystyki, list prywatny, zaproszenie),
- podejmuje próby charakterystyki postaci,
- samodzielnie sporządza notatki z czytanych lektur,
- bezbłędnie układa plan odtwórczy lektury, plan kompozycyjny własnej wypowiedzi,
- bardzo dobra znajomość przeczytanego tekstu pozwala na swobodne jego analizowanie, ocenę postępowania i poglądów bohatera: pisanie opowiadania twórczego z elementami opisu, z dialogiem,
- zwraca uwagę na problematykę moralną zawartą w poznanych lekturach,
- biegle posługuje się „Słownikiem wyrazów obcych”, „Słownikiem ortograficznym”, „Słownikiem wyrazów bliskoznacznych”,
- potrafi porównać cechy gatunkowe bajki i baśni,
- analizuje utwór liryczny,

FLEKSJA I SKŁADNIA

- wskazuje różnicę między formą osobową i nieosobową czasownika, między czasownikiem dokonany i niedokonany,
- określa znaczenie trybów czasownika, biegle odmienia czasownik w trybie rozkazującym i przypuszczającym,

- zna zasady pisowni „by” z czasownikiem,
- w odmianie rzeczownika przez przypadki wyróżnia temat oboczny, oboczności,
- określa rolę przymków w zdaniu,
- wskazuje podobieństwa i różnice między przymiotnikiem i przysłówkiem,
- podaje poprawne formy liczebników,
- klasyfikuje rodzaje wypowiedzi, podaje ich przykłady,
- wyróżnia w zdaniu zespoły składniowe i nazywa je,
- nazywa części zdania, wskazuje sposób ich wyrażania,
- układa zdania pojedyncze rozwinięte według podanego wykresu,
- przeprowadza klasyfikację zdań złożonych,

FONETYKA

- wskazuje różnicę między samogłoską i spółgłoską,
- omawia zależność brzmienia głoski od ruchów i pozycji narządów mowy,
- podaje zasady akcentowania wyrazów w języku polskim.

OCENĘ DOBRĄ

otrzymuje uczeń, który opanował wiadomości i umiejętności przewidziane podstawą programową oraz wybrane elementy przewidziane programem nauczania w kl. V.

KSZTAŁCENIE LITERACKIE I JĘZYKOWE

- czyta poprawnie stosując zasady prawidłowej intonacji i akcentowania,
- jego wypowiedzi ustne i pisemne mogą zawierać jedynie nieliczne błędy językowo-stylistyczne, logiczne i ortograficzne,
- potrafi samodzielnie poprawić większość własnych błędów,
- podejmuje próby wypowiadania się w formach trudniejszych niż określone podstawą programową (opowiadanie twórcze, opis postaci z elementami charakterystyki),
- w wypowiedziach próbuje oceniać i wartościować problemy, zjawiska dotyczące języka, literatury oraz kultury,
- nazywa cechy gatunkowe mitu, legendy, bajki, noweli,
- poprawnie sporządza plan ramowy i szczegółowy lektury,

FLEKSJA I SKŁADNIA

- określa formę gramatyczną czasownika,
- stosuje w zdaniu czasownik w formie osobowej i nieosobowej,
- tworzy czasowniki dokonane od niedokonanych, wyróżnia cząstkę, za pomocą której tworzy ten czasownik,
- poprawnie odmienia czasownik typu: umiem, rozumiem, idę,
- omawia budowę form trybu rozkazującego i przypuszczającego,
- wyjaśnia różnicę w odmianie podanych rzeczowników, wyodrębnia temat i końcówkę,
- uzasadnia pisownię rzeczownika odwołując się do odmiany,
- w zdaniu wskazuje przymek i wyrażenia przymkowe, nazywa ich rolę,
- tworzy przysłówki od przymiotników, stosuje je w zdaniach i określa ich rolę,
- określa formę gramatyczną przymiotnika z rzeczownikiem,
- zastępuje słowem liczebniki podane cyfrą i odwrotnie,
- stosuje w zdaniu liczebnik zbiorowy w odpowiednim przypadku,
- przekształca zdanie w równoważnik zdania i odwrotnie,
- podaje przykład współrzędnego i podrzędnego zespołu składniowego,
- przedstawia za pomocą wykresu budowę zdania pojedynczego rozwiniętego (na łatwych przykładach),
- przekształca zdanie pojedyncze w zdanie złożone i odwrotnie,
- układa zdanie złożone współrzędnie i podrzędnie,

FONETYKA

- określa cechy głoski,
- poprawnie akcentuje wyrazy na 3 i 4 sylabie od końca.

OCENĘ DOSTATECZNĄ

otrzymuje uczeń, który w zakresie umożliwiającym postępy w dalszym uczeniu się opanował wiedzę i umiejętności zawarte w podstawie programowej dla klasy piątej.

KSZTAŁCENIE LITERACKIE I JĘZYKOWE

- w wypowiedziach ustnych i pisemnych na ogół przestrzega zasad poprawnościowych w zakresie budowy zdań, precyzyjnego stosowania poznanego słownictwa i ortografii,

- w miarę samodzielnie wypowiada się w szkolnych formach pisemnych (opowiadanie odtwórcze z dialogiem, opis przedmiotu i postaci, sprawozdanie, list, zaproszenie),
- opanował technikę poprawnego czytania i doskonalił je pod względem dykcji, intonacji, akcentowania,
- ma świadomość mechanizmów popełnianych błędów i potrafi je poprawić przy pomocy nauczyciela,
- umie wymienić elementy świata przedstawionego (miejsce i czas akcji, bohaterów, wydarzeń),
- odróżnia zdarzenia, postacie fantastyczne od realistycznych,
- w utworze lirycznym wskazuje epitety, porównania, przenośnie,

FLEKSJA I SKŁADNIA

- tworzy bezokolicznik od czasowników w formie osobowej i odwrotnie,
- rozróżnia czasowniki dokonane i niedokonane,
- odmienia czasowniki we wszystkich trybach (proste przykłady),
- nazywa przypadki i pytania, które odpowiadają,
- odmienia przez przypadki rzeczownik o prostej odmianie,
- rozpoznaje czasownik w roli orzeczenia,
- odmienia przymiotnik przez przypadki,
- łączy przymiotnik z rzeczownikiem, odmienia je, określa przypadek, liczbę, rodzaj,
- rozpoznaje w zdaniu liczebnik, określa przypadek liczebnika i rzeczownika,
- rozróżnia zdanie i równoważnik zdania, podaje przykłady typów zdań,
- łączy w zespoły składniowe wyrazy tworzące zdanie,
- z podanych zdań pojedynczych tworzy zdanie złożone,

FONETYKA

- dzieli wyraz na głoski,
- odróżnia samogłoski od spółgłosek,
  - rozróżnia rodzaje głosek,
  - dzieli wyrazy na sylaby,
  - poprawnie akcentuje wyrazy na 2 sylabie od końca.

OCENE DOPUSZCZAJACA

otrzymuje uczeń, którego wiedza i umiejętności pozwalają na samodzielne lub przy pomocy nauczyciela wykonanie zadań o niewielkim stopniu trudności.

- jego technika cichego i głośnego czytania pozwala na zrozumienie tekstu,
- względna poprawność językowa i rzeczowa wypowiedzi ustnych świadczy o zrozumieniu przez niego analizowanego zagadnienia,
- błędy językowe- stylistyczne, logiczne i ortograficzne popełniane w wypowiedziach pisemnych nie przekreślają wartości pracy i wysiłku, jaki włożył w ich napisanie,
- stopień opanowanych przez niego wiadomości pozwala na wykonanie zadań typowych o niewielkim stopniu trudności, samodzielnie lub przy pomocy nauczyciela,
- rozróżnia części mowy,
- wskazuje podmiot, orzeczenie i określenia,
- odmienia rzeczownik i przymiotnik przez przypadki,
- odmienia czasownik przez osoby, liczby, czasy, tryby,
- odróżnia zdanie od równoważnika zdania, zdanie pojedyncze od złożonego,
- wyróżnia głoski, litery, sylaby w podanym wyrazie,
- poprawnie pisze wyrazy poznane na lekcjach ortografii (65/50%) oraz zna podstawowe zasady ortograficzne,

OCENE NIEDOSTATECZNA

otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował podstawowych wiadomości z fleksji, składni, słownictwa, ortografii, w zakresie redagowania poznanych form wypowiedzi oraz elementarnych wiadomości z zakresu budowy i analizy utworu literackiego, przewidzianych podstawą programową w klasie piątej,
- nie opanował techniki głośnego i cichego czytania nawet w stopniu dopuszczającym,
- jego wypowiedzi nie są poprawne pod względem językowym i rzeczowym,
- w wypowiedziach pisemnych nie przestrzega reguł ortograficznych,
- nawet przy pomocy nauczyciela nie jest w stanie rozwiązać zagadnienia o elementarnym stopniu trudności.